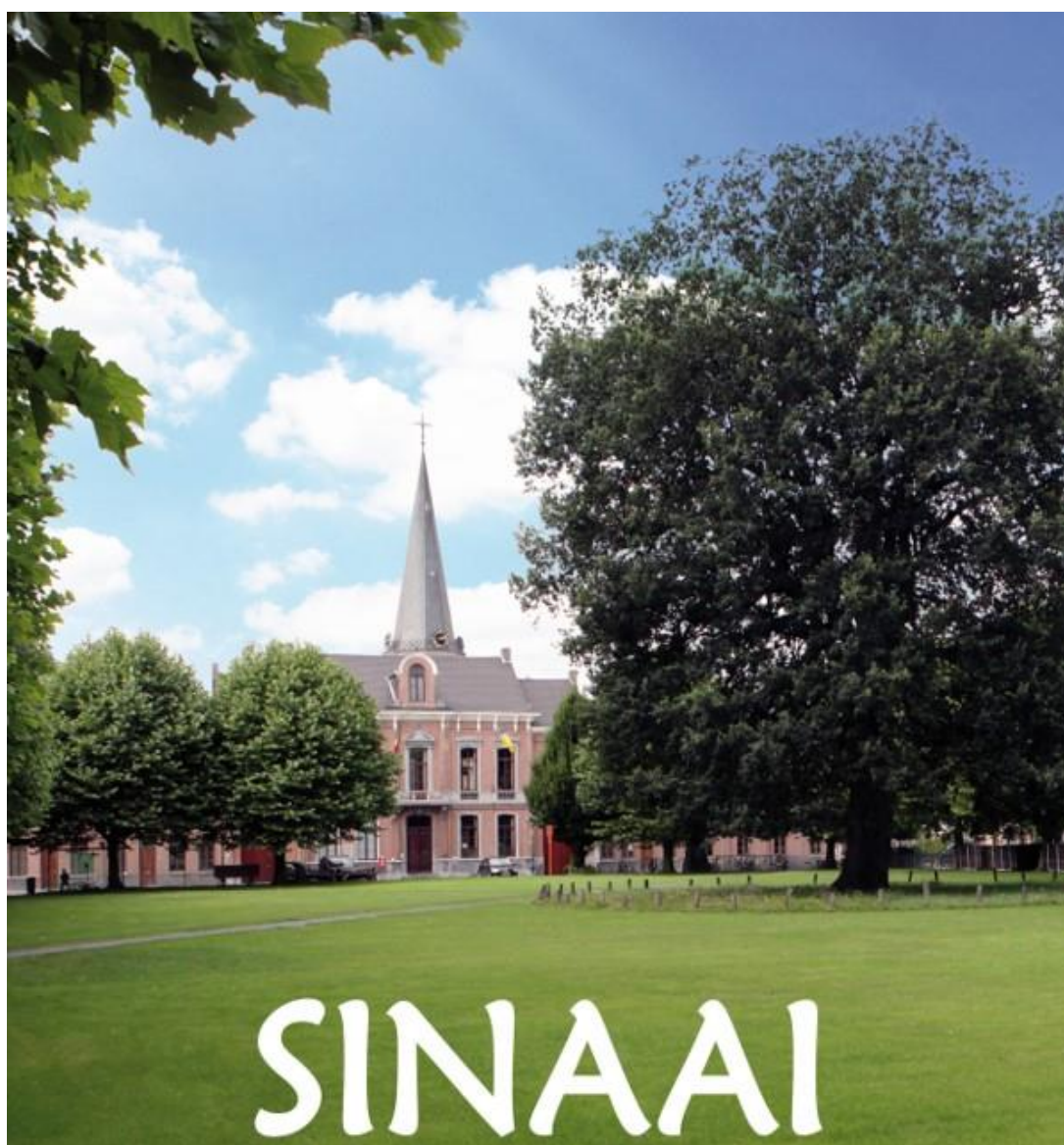

MEMORANDUM

2025 – 2030

VERANTWOORDING.

De Sinaaise dorpsraad is sinds zijn oprichting in 1976 (n.a.v. de fusie) altijd actief gebleven in uitvoering van zijn zelfverklaarde missie: “waken over het behoud van het kleinschalige, milieuvriendelijke en landelijke aspect van ons dorp”.

Bij iedere verkiezingsronde voor de gemeenteraad hebben we al die jaren ons verwachtingspatroon o.v.v. een memorandum ingediend; zo ook nu dus.

Natuurlijk is de maatschappij veranderd in al die tijd, en is die verandering niet aan ons dorp voorbijgegaan.

Al bijna 50 jaar lang proberen wij de stimulator en katalysator te zijn van wat leeft in het dorp, met bijzondere aandacht voor de sociale cohesie.

Gelijktijdig proberen wij een verbinding te zijn tussen het stadsbestuur en de plaatselijke bevolking om de afstand tussen de politiek en de burger zo klein mogelijk te maken.

Dit memorandum kwam tot stand na evaluatie van het vorige (2018-2024) en bevraging van de bevolking via Info Sinaai, social media (Facebook & Hoplr) en met een ideeënbus die 5 maanden aan de ingang van de plaatselijke supermarkt heeft gestaan.

De ontwerp teksten werden in de dorpsraadvergadering van 20 februari '24 voorgesteld en werden breed gedragen. De aanwezigen konden tot 15 maart eventuele opmerkingen of aanvullende voorstellen indienen. Die werden verwerkt in bijgaande eindversie.

Wij hopen met het nieuwe stadsbestuur op een even positieve en constructieve manier te kunnen samenwerken als met de vorige bewindsploegen.

Namens Dorpsraad Sinaai

Jacques Smet   Stephaan Schelfaut   Peter Van Garsse   Jan Thuysbaert   Etienne Meul

Verantwoordelijke uitgever: Dorpsraad Sinaai p.a. Beukenlaan 24 9112 Sinaai

1. WONEN

Volgens de meest recente gegevens telt Sinaai 2.627 private huishoudens en 6.418 inwoners. Dat is respectievelijk een stijging van 142 huishoudens en 320 inwoners t.o.v. 6 jaar eerder.

In 2023 zijn 592 daarvan éénpersoonshuishoudens (24,7% tov 34,8% in stadscentrum) en 38% zijn 2-persoonshuishoudens. 14% zijn éénoudergezinnen met minstens 1 kind (in St-Niklaas 19,7%)

22% van de Sinaaise bevolking is ouder dan 65 t.o.v. 19,6% in Sint-Niklaas

Woningaanbod	2023:	t.o.v.	2018
A. Appartementen:	232		180
B. Individuele woningen:	2.523		2.446
C. Collectieve woningen:	12		16
a. Totaal	2.767		2.642

In 2019 had Sinaai 55 sociale huurwoningen; in 2022 82 (effect project Schutterij?).

Eigendomsverdeling:

In totaal zijn 20,9% huurders, dus 79,1% is eigenaar; in 2011 waren er 81,7% eigenaar en 18,1% huurder.

Mediaan netto-belastbaar inkomen in 2020: St Niklaas 26.672; Sinaai 32.026.

De bevolkingsdichtheid evolueerde de voorbije 10 jaar van 266 naar 277 p/m².

Uit achterliggende analyse van de cijfergegevens kan de conclusie getrokken worden dat we evolueren naar een ouder wordende bevolking die in grote mate eigenaar is en voor ruim de helft over groot comfort beschikt. Ruim de helft van de woningen is of nadert de leeftijd van 50 jaar. In combinatie met de leeftijdsstructuur van hun eigenaars en afgemeten aan de huidige bouw- en isolatienormen dient zich grondige vernieuwbouw aan.

Het aantal éénoudergezinnen zal tegen 2060 met 28% stijgen.

De gemiddelde gezinsgrootte zal nog verder dalen.

Bijgevolg zal de woonstvrouw in de toekomst aan andere normen afgetoetst worden.

HET IS DUIDELIJK DAT WE KLEINER ZULLEN GAAN WONEN (WILLEN OF MOETEN).

Mede in het vooruitzicht van de betonstop tegen 2040 dringt een andere invulling van de bebouwbare kavels zich op.

Wij zien bijkomende woongebieden als kernversterking zeker zitten.

Hierbij hanteren we een perimeter van 500-meter rond het dorpscentrum als norm.

Bij nieuwe of vernieuwende woonontwikkeling moet voldoende aandacht geschonken worden aan een aanbod aan kleinere gezinsentiteiten zoals voor singles en niet-zorgbehoevende ouderen.

Initiatieven als **KANGOEROE-WONINGEN EN CO-HOUSING MOETEN EEN KANS KRIJGEN**; al dan niet door privaat initiatief te ontwikkelen.

Misschien is de invulling van de OCMW-site in de Vleeshouwersstraat een opportuniteit.

Ook bij vrijkomende kavels mogen soepeler bouwvoorschriften de weg niet blokkeren voor initiatieven zoals eerder beschreven. Maximale benutting van de beschikbare bouwgrond kan leiden tot efficiënter gebruik met hogere bewoningsdensiteit per km².

De mogelijkheid tot ontwikkelen van nieuwe bijkomende woongebieden door het schrappen van woongelegenheden langs de lintbebouwing zou d.m.v. van planlasten- en planbaten bespreekbaar moeten kunnen zijn.

JEUGD & WONEN We hopen dat het in de toekomst mogelijk (lees vooral betaalbaar) blijft om zich als jongere of jong koppel in Sinaai te vestigen. Door het landelijke karakter en goede ligging is Sinaai een zeer gewild woondorp, waardoor er ook veel interesse is van mensen buiten het dorp. Hierdoor wordt het steeds moeilijker om in het eigen dorp een eigen plekje te bekomen, niet ver van ouders en vrienden. Hoe dit in praktijk aangepakt kan worden door de stad is ons onduidelijk, maar we geven dit graag mee.

KANDO SINAAI/ MENSEN MET EEN BEPERKING & WONEN Net als ouderen hebben ook mensen met een handicap nood aan toegankelijke sociale woningen die beantwoorden aan principes van aanpasbaar bouwen. Personen met een handicap moeten ook in staat zijn om gelijk wie te kunnen bezoeken, en daar moet bij alle bouwplannen rekening mee worden gehouden. Zorg ervoor dat toegankelijkheid een essentieel deel uitmaakt van het ontwerp en de aanbesteding van projecten inzake sociale woningbouw.

2. RUIMTELIJKE ORDENING

De ruimte in Sinaai is niet zo schaars als in een aantal Vlaamse steden, maar dat wil niet zeggen dat we niet moeten stilstaan bij de duurzame en creatieve oplossingen voor de toekomst van Sinaai op het vlak van Ruimtelijke Ordening.

Wat zijn de ruimtelijke krachtlijnen van ons dorp voor de toekomst?

Het ruimtelijk structuurplan moet gericht zijn op mensen en op hun noden voor de toekomst: visie en inhoud zijn essentieel maar participatie en inspraak door de Sinaainaren en Sinaai-gebruikers verdienen zeker ook de nodige aandacht.

Concreet voor Sinaai zijn er volgende aandachtspunten:

- **MAXIMAAL INZETTEN OP RENOVATIE EN VERNIEUWBOUW (ZIE OOK §1 WONEN).**

Naast het dorpscentrum is Sinaai vooral bewoond langs zijn verkeersassen (lintbebouwing), landelijke straten, en in de wijken die meestal dateren van de jaren zeventig of later. Gelet op de nieuwe comfort- en isolatienormen komt het ons voor dat maximaal moet ingezet worden op renovatie en vernieuwbouw, met daar waar mogelijk een verhoging van de densiteit. Dat zal verhinderen dat nieuwe open ruimte moet worden aangesneden, wat compleet strookt met de nieuwste visies op wonen en open ruimte, en kadert in onze duurzaamheidsvisie.

- **KERNVERSTERKING**

De ruimtelijke ordening en de spreiding van wonen, werken, winkelen en dienstverlening ligt mee aan de basis van onze hoge uitstoot aan broeikasgassen. Dit vergt immers heel veel verplaatsingen, die meestal met de auto gebeuren.

Bijgevolg pleiten wij voor kernversterking binnen een 500-meter perimeter rond het dorpscentrum, hetgeen mogelijk ook de plaatselijke middenstand ten goede kan komen. Zo kan men boodschappen doen op wandel- en/of fietsafstand.

- **BEHOUD OPEN RUIMTE MET UITZONDERING VAN KERNVERSTERKENDE WOONUITBREIDINGSINITIATIEVEN.**

Het areaal van beschikbare bouwgronden is de voorbije jaren aan een snel tempo gesmolten. Dat onderstreept ook de aantrekkelijkheid van Sinaai als woondorp. Mede in het kader van de aangekondigde betonstop pleiten wij voor behoud van de open ruimte, met als énige uitzondering een mogelijke kernversterkende woonuitbreiding, desnoods ten koste van inperking van de lintbebouwing mits een correcte plankosten/planbatenvergoeding.

- Bij elk nieuw voorstel tot wijzigingen in de ruimtelijke ordening, moet steeds de impact op de belangen van kinderen, jongeren, ouderen en mensen met een beperking in het achterhoofd gehouden worden. Daartoe moet actief opgeroepen worden bij studie bureaus om hiermee rekening te houden en, indien mogelijk, ook participaties van deze bevolkingsgroep mee op te nemen.

- Voldoende aandacht voor de KWETSBARE WEGGEBRUIKER (fietser of voetganger) en VEILIG en TOEGANKELIJK OPENBAAR VERVOER zijn prioriteit, zeker voor een kind of jongere.

- Voor de niet-inwoner is PARKEREN vaak een probleem bij drukke activiteiten zoals kermissen, koersen, sportmanifestaties, maar ook bij begrafenissen, huwelijken e.d.. Mede in de verwachting van stijgend fietsgebruik en het verwachte succes van deelauto's pleiten we niet direct voor uitbreiding van de openbare parkeerfaciliteiten voor auto's, maar dringen wel aan op een BEWEGWIJZERING naar de bestaande PARKEERFACILITEITEN.

- Wel te overwegen is o.i. een ruimere en liefst overdekte fietsenberging in de buurt van de hoppin-punten. Een groot deel van Sinaai moet nu immers naar de Dries komen om daar de bus te nemen.

- Waar kan iemand met een bakfiets terecht ?

- Misschien toch eens kijken voor extra parkeerfaciliteiten om en rond de sportsite Ter Beke ?

3. DIENSTVERLENING VOOR SINAAI

In dit hoofdstuk wordt vooral de nadruk gelegd op de algemene, gemeentelijke & politionele dienstverlening, met bijzondere aandacht voor Dienstencentrum De Schutterij, dat zich op korte tijd een prominent belangrijke plaats heeft weten te veroveren in het sociale weefsel binnen het dorp.

Wij denken bij dienstverlening aan:

LOKAAL AANSPEEKPUNT GEMEENTELIJKE DIENSTEN: GEMEENTEHUIS

- infrastructureel één locatie, klantvriendelijke openingsuren, minimaal behoud van de huidige openingsuren (o.a. woensdagnamiddag en zaterdagvoormiddag), kortom aanbod deelgemeentehuis niet afbouwen.

- figuurlijk laagdrempelige dienstverlening: verzoek om een “mensenpersoon” fysiek aanwezig te houden als contactpersoon tussen (vergrijzende) bevolking en de alledaagse uitdagingen (verhuis, vernieuwing identiteitskaart of rijbewijs, reispas, overige burgerzaken).

Vermijden van digitale uitsluiting met digi- en technostress als gevolg/ zonder meerkosten.

- letterlijk een laagdrempelige dienstverlening: fysiek beter toegankelijk voor iedereen (jong, oud, mensen met een beperking): rolwagen- en kinderwagenvriendelijk, mensen met assistentie-dier.

DIGITAAL LOKET: Gelet op de evolutie naar een soort algemeen geldende verplichting tot het gebruik van digitale middelen dringt een verder uitbouw, optimalisering, informatisering en vorming zich op: in deze heeft Dienstencentrum De Schutterij zich ontwikkeld als keystone op Sinaai (zie verder).

POLITIE: Info campagnes over verkeersveiligheid en inbraakpreventie zijn wenselijk.

Het systeem van de wijkpolitie wordt als positief ervaren maar meer aanwezigheid in het s

traatbeeld en betere bekendmaking naar de bevolking toe zijn aangewezen.

HUISVUIL/ZWERFVUIL/ALGEMENE NETHEID IN HET DORP:

- Vele inwoners klagen over kwaliteit aangeleverde vuilniszakken (te dun).
- Straatnaamborden structureel onderwerpen aan periodiek onderhoud (groene aanslag verwijderen).
- Zwerfvuil en slukstorten blijven een werkpunt: stedelijke aanpak m.b.t sensibilisering, verhoogd statiegeld op blikjes en PET-flessen, blijvende steun bij organiseren van jaarlijkse zwerfvuilactie, verhoogde controle en boeten van overtreders.
- Controle op naleving reglementering m.b.t. termijn buitenzetten grijze container, alsook de positionering na lediging (te lang leeg “verkeerd geparkeerd” blijven staan, omwaaien op openbare weg).
- Meer openbare vuilbakken? Meer camerabewaking?

NIEUW OP TE RICHTEN ANTENNEPUNT VS UPGRADEN BESTAANDE OPENBARE GEBOUWEN.

In deze paragraaf pleiten we er alvast voor om een licht te laten schijnen over het idee om een **allround deelruimte of antennepunt** in of in de nabijheid van de site Ter Beke/De Schutterij te creëren, dan wel bestaande openbare gebouwen te upgraden als mogelijkheid om bepaalde diensten terug fysiek naar Sinaai te brengen.

Postpunt/ pakketdienstautomaat/ ziekenfonds/ bank/ vakbond/ belastingen/ bankautomaat voor zowel afhalingen als stortingen/ infopunt culturele en sociale activiteiten/ tickets activiteiten, Kind en Gezin, Wereldwinkel, BAAS LOKAL-leerwinkel of andere kickstartplatformen voor startende ondernemers ... kunnen hier hun “we-komen-tot-bij-u”-beleid op afstellen ?

Een gedeelde dienstenkantoorruimte met eventueel timeslotregeling zodat minder mobiele bewoners zich vlotter kunnen behelpen. De dienstverlener (Bpost, bank, mutualiteit e.a.) heeft op die manier ruimte ter beschikking centraal in Sinaai om hun vertegenwoordigers in Sinaai de mogelijkheid te bieden fysiek afspraken te maken met betrokkenen.

Deze locatie kan ook de functie krijgen van een lokale ondernemershub, samen-studeerlocatie of co-workingplace met actuele voorzieningen.

In dit kader KAN ook gedacht te worden bij de herbestemming van de **paterskerk** op het Wijnveld (vlakbij station en hoppin-punt), de **oude pastorij** of het **hoekhuis naast het gemeentehuis**.

Kan hier ook een tijdelijk kantoor voor een parttime verloond jeugdverantwoordelijke komen?

4. ONDERNEMEN

- De kleinhandelszaken en andere ondernemingen hebben dezelfde nood aan ondersteuning en een positief ondernemingsklimaat als in de kernstad.
- Stimuleren van jonge ondernemers om een zaak in Sinaai te starten door het promoten van leegstaande handels- en horecapanden.
- Uitbouwen van een antennepunt met een stadswinkel, een postpunt, een bankautomaat, ...
- Onderzoeken of het uitbouwen van een Workspace in Sinaai haalbaar en wenselijk is.
- Betere imagooversterkende communicatie via het Oh-magazine (ook ondernemingen in Sinaai: eerlijk en onbevooroordeeld platform)

5. CULTUUR

- Omzichtig omspringen met materieel erfgoed; behoud van waardevolle kleine landschapselementen (o.a. knotwilgen, rond waterputten,) en gebouwen.
- **Wat is de toekomst van het Tinelkerkhof, de pastorij en de vele kapelletjes?**
- **Aandacht voor het onderhoud van het graf van Edgar Tinel en opkuis van het monument van de gesneuvelden!**
- Logistieke ondersteuning geven bij de inventarisatie en het in kaart brengen van het immaterieel erfgoed (vb. dialectbeschrijving, verhalen over vroegere gebeurtenissen)
- Ondersteunen van initiatieven en verenigingen die behoud van erfgoed betrachten (vb. Den Dissel, Tinelmuseum) => o.a. het behoud en onderhoud van hun lokalen.
- de uitbouw van laagdrempelige en vlot toegankelijke ‘cultuurpunten’ (bibliotheek, speltheek, academies, deelgemeentehuis, dorps huis, ...)

- **De St-Catharinakerk** geniet ter ondersteuning van haar religieuze werking financiële ondersteuning vanuit de gemeenschap. **Is het dan niet logisch dat die gemeenschap – naast het religieuze aspect – ook aanspraak kan maken op het gebruik van die ruimte?** Bv. via het beschikbaar maken van deze infrastructuur voor plaatselijke kunstenaars / kunstbeoefenaars (bv. kerk als expositie-/concertruimte, ...)
- Structurele ondersteuning van plaatselijke evenementen, bestaande tradities respecteren en waar nodig ondersteunen of een nieuwe invulling helpen geven (vb. 11julivieringen, wijkkermissen, septemberjaarmarkt)
- De dorpsraad steunen in zijn streven om via eigen initiatieven (11.11.11-actie, Kunst uit Sinaai, Volkssportfeesten, 11 juliviering, jaarmarkt, kerstmarkt, nieuwjaarsreceptie) mensen samen te brengen en te sensibiliseren.
- ondersteuning van de amateurkunsten (vb. Kunst uit Sinaai, toneelgroepen, koren, muziekgroepjes en diverse andere initiatieven op vlak van muziek, woord, dans en beeldende kunsten)
- alle socio-culturele verenigingen kunnen rekenen op financiële en logistieke ondersteuning om activiteiten en evenementen betaalbaar te houden. We rekenen op de nodige steun om een gevarieerd en kwalitatief hoogstaand aanbod te kunnen bieden, teneinde een zo groot mogelijk publiek aan te trekken om de haalbaarheid en rentabiliteit te vrijwaren.
- ook wijkcomités en buurtwerkingen ondersteunen als nieuwe exponenten van het sociaal weefsel

ALGEMEEN

- **Verbetering van de dienstverlening van het openbaar vervoer (Sinaai – Sint-Niklaas – Lokeren)** vooral in de avonduren, tot middernacht, zodat je na een culturele avond ook nog thuis geraakt met het openbaar vervoer.
- **Ondersteuning voor een blijvend herdenkingspunt** n.a.v. bv. 50 jaar Dorpsraad Sinaai (iets i.v.m. laatste heksenverbranding of een Snoase bok?)
- De fysieke toegankelijkheid voor kinderen, jeugd (vb. fietsenstallingen, ook voor bakfietsen), ouderen (vb. rolstoelgebruikers) en mensen met een beperking verdient de nodige zorg en aandacht op die locaties waar culturele activiteiten plaats vinden.
- Welke initiatieven zijn er vanuit de stad om nieuwe formules te ontwikkelen die culturele activiteiten /evenementen koppelen aan tickets openbaar vervoer of aan deelfietsen ? Eventueel gekoppeld aan de oh-kaart ?
- Verzoek om het cultuuraanbod (zowel gedrukt als digitaal) van de deelgemeenten in het toeristisch infokantoor en andere diensten van de hoofdgemeente Sint-Niklaas voldoende te verspreiden.

6. LANDBOUW & GROEN

- Openstellen en onderhoud van trage wegen (voet- en fietswegen) waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de buurtbewoners en landbouwers. (bv. Kosterwegel, Tinelpad, Bockwegel, ...)
- Verdere uitbouw van de wandel- en fietsroutes. Inpakken op de initiatieven die i.h.k.v. promotie Schelde-Durme-vallei vanuit de provincie worden genomen, om er een coherent geheel van te maken.
- Landbouwers betrekken bij het beheer van natuurgebieden, bermen, ...
- Voldoende ruimte voorzien om aan landbouw te doen.
- De verpaarding van de landbouwgronden tegengaan.
- Grond- en rechtszekerheid bieden aan de landbouwers.
- Heropstarten van de (Boeren-)markt onderzoeken (eventueel maandelijks) met aandacht voor de korte keten.
- De kennis en ervaring van het polderbestuur gebruiken om een waterplan uit te werken voor zowel natte als droge periodes. Hen ook betrekken bij de eventuele uitbouw van een overstromingsgebied.
- Stimuleren van inwoners om bloemenweiden en boomgaarden aan te planten.
- De mogelijkheid onderzoeken om de Kloostertuin terug te herstellen en toegankelijk te maken voor het publiek met aandacht voor de aanwezige natuurwaarden en monumentale bomen.
- Aandacht voor het behouden en herstellen van kleine natuurelementen.

7. OPENBARE RUIMTES

- Verder uitbouwen van speelruimte en speeltuigen voor de jeugd en een degelijk onderhoud van de speelterreinen.
- Aanpakken van site 'Ter Beke' op het gebied van mobiliteit, aanbod, gezelligheid; ...
- Zoveel mogelijk ontharding en groene zones voorzien in het centrum van het dorp. We kijken hier naar het voorbeeld van de wandel-winkel-lus in het centrum van de stad.
- Aanleg van een hondenweide in het centrum van het dorp.
- Meer openbaar groen, bloemen in het dorp, inzaaien van bermen met bloemenmengsel.
- Overdekte fietsenstalling voorzien aan de Dries en site Ter Beke.
- Picknick- en zitplaatsen met vuilbakken voorzien in het dorp. Bv. Op de Dries, Oud Kerkhof, site Ter Beke, Armentruyenbeek, bushaltes, schooluitgangen, Dries kant noord.
- Vlot toegankelijk openbaar toilet aan het station en in de buurt van de Dries.
- Voldoende elektrisch oplaadpunten voorzien voor auto's en fietsen.
- Kunstwerken plaatsen in de dorpskern.
- Aanduiding voorzien van de staanplaatsen voor campers.
-

8. IDENTITEIT VAN HET DORP/ DORPSRAAD.

Om een doelstelling van identiteit versterking te realiseren lijkt het ons noodzakelijk dat:

- We weten waarrond Sinaaise identiteit draait : van bij de oprichting in 1977 heeft onze dorpsraad zich o.m. tot doel gesteld te waken over het behoud van het **kleinschalige, milieuvriendelijke en landelijke facet** van ons dorp met een historische cultuur die zijn wortels vindt in sociale netwerken zoals straat- en wijkfeesten, verenigingen, allerhande generatie-overstijgende familiebanden, losse contacten in dagelijkse omgang, contacten in buurtcafés en sportkantines of rond en in schoolgemeenschappen.
- Net daarom pleiten we ervoor dat de Dries als ontmoetingsplaats zijn functie van 'evenementenplein' kan behouden, zonder dat dat mag leiden tot zware beschadigingen of ontsiering van het fraaie dorpsgezicht. Maar net omwille van die functie als evenementenplein zou een **egalisering en herwerking van het grasterrein** een toegevoegde waarde bieden aan de organisatoren van zo'n evenementen.
- Het nieuw op te richten of her in te richten antennepunt zou ook mogelijkheden kunnen bieden voor verhoogde dorpsbeleving door bv. de aanwezigheid van een **groot beeldscherm** in deze ruimte met fotoloops van Sinaai vroeger en nu, dan wel ter duiding van wat komt aan activiteiten op onze gemeente, een summier "toerismepunt" dat onze eigenheid zou kunnen uitstralen, terwijl bezoekers er toch langskomen voor het basisaanbod waarvan hiervoor sprake is.
- Net vanwege de berg goud aan vrijwilligers op Sinaai die instaan voor een uitgebreid verenigingsleven op onze gemeente dienen **wijkkermissen, sociale lokale organisaties en buurtgerichte activiteiten** blijvend ondersteund en aangemoedigd te worden als laagdrempelig en vlot toegankelijke sociaal-verenigde initiatieven. **Kleine buurtacties** wensen bij de stad een klankbord en/of facilitator te vinden: bv. plaatsen van banken/speeltuigen, verhoogde subsidiering, gemoderniseerd, voldoende en gebruiksvriendelijk stedelijk aanbod van werkingstools. De **subsidieregeling** is essentieel voor de werking en mag/moet versterkt worden.
- Het oprichten, stimuleren en onderhouden van een digitaal platform of promoten van bestaande platformen waar mensen met elkaar in contact kunnen komen. Het aanbod van platforms intergemeentelijk eenduidig, compatibel of uniek maken.
Beter **1 goed platform** dan verschillende naast elkaar lopende digitale projecten.
- We verwijzen naar het gebruik van beelden en de symboliek in naburige gemeenten: de Lokerse hazen, de klokkenlapper in Belsele, de talrijke beelden in Kemzeke ter ere van hun vlasverleden. Zelfs in Peer op de markt staat er een grote afbeelding van een ... peer. Sinaai heeft een vrijwel onbestaand **beeldend eigen vermogen**, zoals gebleken is in de zomer van 2023 dat er genoeg jonge en oude, verse en bestaande creatievelingen met enthousiasme én kunde wonen in onze gemeente. Het creatieve zit klaar om zich te ontplooien, alleen dient het geïnitieerd en gefaciliteerd te worden top-down.
- Ook op Sinaai werk maken van de uitwerking van onze spilidentiteit d.m.v. creatie van nieuwe kunstvormen, aanvullend op de reeds bestaande ornamenten (vlaggen in en rond de dorpskern).

- Uitwerken en **financieren** van het plaatsen van borden op de invalswegen “**welkom bij de bokken van Snaa**”, of een **centraal bronzen bokbeeld** onder de vrijheidsboom, of een kunstige adaptatie van de laatste heksenverbranding op Sinaai, of creatief aan de slag gaan met de Sinaaise schinkel. En dit in samenwerking met de verschillende culturele en geschiedkundige partners in onze gemeente.
- Een welkombord of een beeld centraal op de Dries is een teken van **vriendelijkheid en hartelijkheid**, en hoewel het gezegde luidt dat vriendelijk zijn niets kost is het in de praktijk niet zo.
- Plaatselijke draagkracht managen en sturen van hetgeen de stad top-down organiseert: direct kostenbesparende uitkomst op het stedelijk totaalbudget. Denken we bv. aan het project Kunst in de Stad, of de stadssengzen, of het platform korte keten. Amper uitgerold over een Sinaaise draagvlak maar toch belangrijk om **lokaal identiteit denken** te stimuleren.

9. VERKEERSVEILIGHEID & MOBILITEIT

Algemeen: we onthouden ons van opsomming van de universele beleidsdoelstelling van de lokale of hogere overheden die we onderschrijven.

We zoomen direct in op de wensen e/o noden of behoeften die wij menen te onderkennen en/of opvangen.

Maar eerst even terug naar het korte verleden.

De voorbije tientallen jaren werd in Sinaai zwaar geïnvesteerd in infrastructuur: projecten Sinaaidorp, Luitentuit, Oude Heerweg, Puiveldestraat, Zwaanaarde, waarbij telkens een duidelijke keuze gemaakt werd t.v.v. verkeersveiligheid, desnoods met inboeten op rijcomfort voor de automobilist. Ook de schoolomgevingen kregen een veiligere en uniforme inrichting.

In grote mate zijn wij tevreden met de gerealiseerde projecten waarbij naast de wegenis steeds aandacht besteed is aan de behoeften van de voetganger en de fietser.

Qua snelheidsregime zijn we ondertussen geëvolueerd naar een uniforme zone 50 op de as Molenstraat/Luitentuit en Sinaai-station-Keysershof. Alleen Puivelde-Molenstraat en Luitentuit-Lokeren zijn nog zone 70. In de buitengebieden geldt zone 50; in het centrum en de wijken zone 30.

We worden nu zeer concreet over wat o.i. nog op de plank ligt:

9.1 Wegenis:

Na de afwerking van het project Zwaanaarde blijft o.i.:

- **STENENMUURSTRAAT TUSSEN MOLENSTRAAT EN WATERSTRAAT:**
Voorjaar 2024 heeft het College beslist om hier voor een duurzame oplossing uit te werken die hetzelfde jaar nog zal gerealiseerd worden.
Wij gaan samen met de bewoners en de bevoegde diensten graag op zoek naar snelheidsremmende ingrepen.

- **CADZANDSTRAAT:**
In het verlengde van Stenenmuurstraat toch ook eens stilstaan bij de fiets-suggestiestrook (betonpadje) langs de Cadzandstraat waar regelmatig ongevallen gebeuren met fietsers wegens de opkant, én te smal.
- In de **RANSBEEKSTRAAT** steken de boomwortels langs de kant Molenstraat/Gouden Leeuwstraat het asfalt omhoog.
Als de bomen daar gerooid worden (recent werd kapvergunning verleend!) is dit het moment om af te frezen en te herasfalteren cfr. eerdere toezegging (Bad Street Boys-2019- verslag 31012020).
- De **fietsnelweg F4 (Antwerpen-Gent)** is te smal voor het intensere verkeer tussen NMBS-station Sinaai en Belsele. Kruisen met een bakfiets is een huzarenstukje.
Die moet o.i. verbreed worden, en voorzien worden van dynamische ledverlichting voor de veiligheid en het comfort van de gebruikers.
- **DRIES NOORD**
Ter hoogte van het Dorpshuis en tussen restaurant De Ster en de Vleeshouwersstraat wacht het openbaar domein nog op een Aquafin-aanpak voor gescheiden riolering en herprofilering van de boven-inrichting.
- **SPOOROVERWEG DUIZEND APPELS**
Infrabel wil het aantal spooroverwegen zoveel mogelijk beperken.
Vroeg of laat komt hier ook de overweg Luitentuit of Belsele-Kouter ter sprake.
Onder het motto “think global- act local” moeten we denken aan de impact op de spooroverweg aan Sinaai station.
Door de uitbouw van het hoppinpunt daar zal het verkeer niet verminderen, integendeel.

9.2 Verkeersveiligheid

Met soms beperkte middelen zijn op subtiele wijze verkeersremmers (-vertragers) ingebouwd op het wegdek; vaak t.v.v. de veiligheid van de fietsers. Top!

De infrastructurele inrichting zal wellicht nooit optimaal voor iedereen kunnen ingericht worden, maar o.i. zijn de basisvoorwaarden ingevuld om het verkeer veilig en vlot te laten verlopen.

Om een correct verloop te bewaken e/o af te dwingen is **REGELMATIGE CONTROLE** nodig om ‘de zondaars’ bij de les te houden.

We zijn wat dat betreft o.a. benieuwd naar **DE RESULTATEN VAN DE TRAJECTCONTROLE IN 'T WIJNVELD**.
Komen er nog in 't dorp?

9.3 Permanente aandachtspunten.

- **PERMANENTE MONITORING FIETS- EN VOETPADEN:**
liggen ervan op afstand bekeken optisch goed bij, tot op het moment dat je er over gaat rijden.
Permanente monitoring en onderhoud zijn noodzakelijk.
- **BLIJVEND DOORRIJVERBOD VOOR ZWAAR NIET-BESTEMMINGSVERKEER (>3,5 TON);**
- Waken over **VLOTTE VERKEERSDOORSTROMING OP DE HOOFDASSEN**; eventueel met meer afbakening van parkeervakken op de wegenis.-

9.4 Mobiliteit en bereikbaarheid.

Het beleid inzake mobiliteitsbeheersing moet uiteindelijk resulteren in een meer verantwoord gebruik van de auto, een toename van het fietsgebruik, een aanmoediging van de voetganger en een grotere aanwending van het openbaar vervoer (trein en bus). Dit alles echter zonder afbreuk te doen aan de bereikbaarheid. Het is dan ook duidelijk dat niet elke bestemming bereikbaar moet zijn met elk vervoersmiddel. De mobiliteit vereist zeker een multidisciplinaire aanpak: investeren in openbaar vervoer; uitvoeren van infrastructuurwerken waar nodig, vooral voor het fietsverkeer. In een landelijk dorp zoals Sinaai gaat de ruimtelijke inpassing van een vervoersmiddel in de eerste plaats naar de voetganger (vnl. in het centrum), daarna komt de fietser, dan het openbaar vervoer en tenslotte de auto.

10. ZORG VOOR ALLES EN IEDEREEN

Het is belangrijk om de noden, wensen en aandachtspunten van jongeren, kwetsbaren, zieken, ouderen of hulpbehoevenden te duiden, in kaart te brengen en kenbaar te maken aan de toekomstige beleidsmakers. In dit hoofdstuk speciale aandacht tevens voor de site Ter Beke, en de optimale werking en verdere uitbouw van Dienstencentrum De Schutterij.

Gezondheidszorg: Het is de taak van het stadsbestuur erover te waken dat de verschillende facetten van de gezondheidszorg (eerste lijn, tweede lijn, derde lijn, somatische zorg, geestelijke gezondheidszorg (GGZ)) voldoende toegankelijk blijven voor haar inwoners op haar grondgebied.

De huidige huisartsenpraktijken op grondgebied Sinaai zitten aan hun maximumcapaciteit qua bezettingsgraad, parkeergelegenheid en logistiek. Ondanks het gegeven dat deze materie privéaangelegenheid is kan stad en EIZ Waasland hier een stimulerende en katalyserende inhoud aan geven.

Jeugd & zorg: Kwaliteitsvolle kinderopvang is er ronduit te kort in Sinaai. De aanwezige crèches kunnen de vraag niet aan. We verwachten dan ook initiatieven van het stadsbestuur en flexibiliteit om dit aan te pakken:

- a. Door het stimuleren en ondersteunen van privé-initiatieven op vlak van kinderopvang.
- b. Door de oprichting in Sinaai van een centrale kindercrèche met flexibele openingsuren.

Park Huize Ten Dries: mogelijkheid onderzoeken of dit officieel toegankelijk kan gemaakt worden mits de nodige werkzaamheden. Rolstoel- en kinderwagentoegankelijkheid. Momenteel ligt dit mooie stukje Sinaai er volledig onderkomen bij. Een grondige opsmuk kan verdere initiatieven initialiseren naast de seniorenzorgfunctie: yogalessen, schoolwandelingen, moestuinproject, verstillings, blote-voeten-pad, natuurspeeltuin, samen tuinen. De vijver kan dienen als wateropslagplaats, mits nodige veiligheidsingrepen tussen wandel- en wateraanwezigheid (een kleine haag?). Zorg dragen voor de mooie oude bomen, de ijskelder en vooral waakzaam zijn dat het geen oord wordt voor hangjongeren of vandalen.

Dementie: een sterk groeiend verschijnsel waar we ons als gemeenschap dienen op voor te bereiden door na te denken over aanleun- of kangoeroewoningen en specifiek opgeleide krachten in een geïntegreerde ruimtelijke planning op locaties te Sinaai waar er reeds zorg verstrekt wordt. Dit kan zowel in formule dagopvang als permanent. Het gegeven dat dementie extra zorg nodig zal hebben de komende jaren alleszins infrastructureel en personeelsmatig meenemen.

In deze paragraaf verwijzen we reeds naar de **bewegwijzering AED-toestellen** en parkeerborden verderop in deze nota: een bewegwijzeringsoefening maken met de dementieproblematiek indachtig lijkt aangewezen (kleurrijker design, gebruik maken van tekeningen en symbolen?).

Dienstencentrum De Schutterij :

Het dienstencentrum op Sinaai meet zichzelf volgende kerntaken aan:

- Ontmoetingsplaats/ minder eenzaamheid
- Sociaal restaurant/café/taverne op maat te midden van de dorpskern
- Meedenken over huisvesting en zelfstandig blijven wonen, dan wel dagopvang bejaarden
- Laagdrempelig, zowel qua aanbod als openingsuren

Het dienstencentrum kan sinds de oprichting rekenen op een 20tal **enthousiaste vrijwilligers** waardoor zijn basistaken vaak uitgebreid worden richting meer perifere dienstverlening zoals het aanbieden van een Ombudsdienst met sociaal/multimediaal/geldelijk/hardware/software/(erf)juridisch advies en duiding, het organiseren van een Ombudsdienst zowel binnen als buiten de site, het ter beschikking stellen van geëquiperde lokalen en vergaderruimte.

Het belang van dit centrum kan niet genoeg benadrukt worden (sociaal, informatief, vormend, culinair).

Teneinde optimale werking te garanderen vragen we de **capaciteitsuitdaging** indachtig te houden: zowel qua personeelsbezetting als fysieke ruimte. O.i. dient zowel een uitbreiding van het personeelskader vrijwillig én verloond zich aan.

Heraanleg parking en bestrating, meer bepaald de westelijke zijde van het gebouw, met verbeterde **verlichting** richting fietsenstalling en ingang. De schoolgaande jeugd passeert elke dag langs hier op allerlei manieren (fiets, te voet, step, auto) waardoor er slijtage optreedt aan bestrating en parkings.

Kernstad Sint-Niklaas moet algemeen garant staan voor de organisatie en financiering van Sinaai als een zorgzame buurt via preventie (openbare ruimte groen en gezond, aangelegd en uitnodigend om te wandelen en fietsen) en **samenwerking met alle actoren**: artsen, ziekenfondsen, regionale ziekenhuizen, huidig privé WZC, senioren-adviesraad, de huisvestingsmaatschappij, welzijnshuis, zorgpunt Waasland, Seniorennet, Okra, Kando, beroepsverenigingen kine en ergo, naburige LDC's enz.

Erover waken dat het nieuw op te starten project met **deelauto's** rond de Schutterij de beschikbaarheid van vervoer voor het dienstencentrum zelf vrijwaart. Hier kan gedacht worden aan hetgeen in naburige gemeentes en steden voor handen is: een uitwerking van duo fietsen (riksja) om de korte verplaatsingen op een aangename/ gezonde manier – voor mens én milieu – te realiseren. Zit hier een verdienmodel in?

Algemeen:

Aanwezigheid van voldoende publieke AED-toestellen? **Aantal verhogen en bewegwijzering ernaartoe** upgraden.

Tip: gebruiksvriendelijke signalisatie is kleurrijk, gebruikt grote, eenvoudige lettertypes en is tegelijkertijd senior-, kindvriendelijk én geschikt voor mensen met een visuele handicap (slechtziend). Ook de aangepaste, 'leesbare' plaatsing (niet enkel gebaseerd op gemiddelde mannelijke valide) is een facet van gebruiksvriendelijk design. Niet alleen goede bewegwijzering en functionele, goed bereikbare plaatsing (ook voor jongere of rolstoelgebruiker) van dit toestel is belangrijk. Misschien is ook een **EHBO AED-minitraining** nuttig voor alle sport- en jeugdbewegingen? Tijdens de 'sport- en vrijetijdsmarkt'? Gratis via Rode Kruis.

Diverse en inclusieve duurzame samenleving. Internationale solidariteit en democratie: Organiseren van workshops, aanbodprojecten, debatten, lezingen, ontmoetingen, uitstappen, cursussen, een online-aanbod over hedendaagse maatschappelijke uitdagingen en noden. Blijvende participatieve en co-creatieve inspanningen leveren om de **(internationale) solidariteit** levendig te houden bij de burgers. Behoud van de gemeentelijke ondersteuning m.b.t de grotere ngo's alsook voor de 4de pijler bewegingen.

11. INSPRAAK EN PARTICIPATIE

We hebben onszelf uitgebouwd tot wat de burgemeester omschrijft als "een dorpsraad die model kan staan voor heel Vlaanderen". Binnen de Dorpsraad dragen we inspraak en participatie hoog in ons vaandel, zowel richting verenigingen als richting burgers. Het kan derhalve leiden tot een kwaliteitsverbetering van het beleid omdat ze de signalen en de ervaringen van de burgers en de verenigingen meeneemt bij de uitvoering.

Met de vorige beleidsploeg is een afsprakennota opgesteld tussen het stadsbestuur en de dorpsraden van Belsele, Nieuwkerken en Sinaai, we willen deze bekrachtigd zien door het komende bestuur.

11.1 duidingsvergaderingen.

We willen erop aandringen dat de dorpsraadvergadering nog meer gebruikt wordt om het beleid van Sint-Niklaas over Sinaai maar ook over het ganse gebied te komen toelichten, en dit van in de beginfase, om zo tot een gedragen beleid te komen waarin de meerderheid zich kan vinden.

11.2 beleidsvergaderingen.

Belangrijk is om naast infovergaderingen over bv. geplande werken, ook 'beleidsvergaderingen' te organiseren over zaken die Sinaai of een bepaald domein van Sinaai aangaan en al zeker een accuraat E-loket of eenvormig forum te voorzien waarbij inwoners mee kunnen participeren in het beleid.

11.3 concrete vraagstellingen en ondersteuning verzoek m.b.t. VZW Sinaai Leeft.

We hebben onszelf een omvangrijk takenpakket toebedeeld dat we met medewerking van veel vrijwilligers rond krijgen. Het blijvend verzoek om voor een aantal taken extra ondersteuning van het stadsbestuur te krijgen.

Kan een VZW 'Sinaai Leeft' verder integreren in het beleid door zelf initiatieven te nemen waarbij ze een beroep doet op burgerinitiatieven maar hiervoor ondersteund wordt door de stad, al dan niet met een extra budget?

Deze **burgerinitiatieven kunnen geïnitieerd** worden vanuit bv. een specifieke tekst in Info Sinaai.

Met de dorpsraad publiceren we driemaandelijks ons huis-aan-huis blad **Info Sinaai** dat als bindmiddel wil dienen tussen de bevolking en de diverse verenigingen. Hiervoor mochten we sinds 2002 een werkingssubsidie ontvangen van 3.000€ die door de stijgende productiekosten (mede omwille van kwaliteitsverbetering) alsmaar minder in verhouding staat tot de werkingkosten. In 2022 en '23 werd deze op onze vraag respectievelijk opgetrokken naar 3.405 en 3.665.

Hiervoor vragen wij blijvend een substantiële verhoging, gekoppeld aan de evolutie van de productiekosten, waarbij voor ons een koppeling aan de productie- en verdelingskost van De Stadskroniek, of een simpele koppeling aan de index objectieve parameters lijken te zijn.

12.A ONDERWIJS

- Behoud en ondersteuning van een goed lokaal basisonderwijs met verschillende wijkafdelingen.
- Verder stimuleren van groene, duurzame speelplaatsen via projectsubsidie
- Uitbouw van een veilige, gezonde en aangename schoolomgeving
- Verder stimuleren en organiseren van **een kwalitatieve kinderopvang**
- **Ondersteuning voor- en na-schoolse-opvang.**

Wij vangen op dat de subsidie van de voor- en naschoolse-opvang drastisch zou worden teruggeschroefd vanaf 2025 en dat de omkaderings-reglementering strikter zou worden. Als "buitengebied" willen we toch duiden op gewoon praktische factoren:

Net omwille van de afstand tussen thuis/school-locatie en plaats van tewerkstelling (wegens te weinig aanbod in Sinaai), moeten ouders voor schooltijd vroeger vertrekken, en zijn ze later terug.

- Voldoende en divers aanbod behouden in de plaatselijke afdeling van o.a. het kunstonderwijs (muziek, plastische kunsten).
- **Verdere uitbouw en onderhoud van goede verbindingen (openbaar vervoer, fietsroutes) naar Sint-Niklaas en Lokeren (vooral voor middelbaar onderwijs) en Gent en Antwerpen (voor hoger onderwijs).**

12.B JEUGD

Ontmoetingscentrum Ter Beke (vergaderzaal, polyvalente zaal)

- Behoud huidig ingestelde voorrangsregel voor jeugdverenigingen en de plaatselijke andere verenigingen.
- Vraag voor een flexibeler gebruik van de vergaderzalen (iets kortere aanvraagtijd).
- Blijvende opvolging via een gebruikersoverleg.

Jeugdhuis Troelant:

- **Meer ondersteuning en begeleiding door JOS voor het jeugdhuis Troelant.**

De jeugdverenigingen

- **Blijvende ondersteuning van alle jeugdverenigingen en de WJS (aandachtspunt voor JOS vzw St-Niklaas)**
- Ondersteuning voor speelplein Spenoazi.

Algemeen;

- **Het betrekken van de jeugd van Sinaai bij de projecten die in Sinaai doorgaan zoals bv. bij wegenwerken, inrichten speelpleinen, ...**
- **Speelpleinen onderhouden verder uitbreiden met nieuwe speeltuigen en oude vervangen.**
- Een grote vraag naar groene (avontuurlijke) en kleurrijke speelruimte en aantrekkelijke maar veilige hangplekken.
Prioriteit geven aan de uitvoering van het speelbos en de omgeving van de verschillende lokalen van de jeugdverenigingen (uitvoering deel RUP "Ter Beke")
- Er over waken dat de (jeugd)lokalen van scholen, muziekscholen, kunstacademies, kinderdagverblijven, speeltuinen en jeugdlokalen voldoende toegankelijk zijn voor mensen met een beperking, en indien niet, extra aandacht van het beleid.
- **De toegang tot de site Ter Beke moet aangepast of verbeterd worden zodat deze altijd veilig en toegankelijk is voor alle weggebruikers, ook tijdens lokale (sport)activiteiten op zaterdag of zondag.**

Bijzondere aandacht voor situatie aan St-Jozefwegel.

Bij overleg met betrekking tot deze site moeten alle partners steeds betrokken worden. Hiertoe rekenen we zeker Chiro jongens, KLJ, sportclubs en cafetaria als eerstelijnsgebruikers, maar ook verder scouts en Chiromeisjes als tweedelijnsgebruikers en WJS als stem van alle jongeren.

13. SPORT EN VRIJE TIJD.

Site Ter Beke:

- Er is dringend nood aan een **nieuwe sporthal** voor Sinaai met reglementaire afmetingen voor competitiesporten (provinciaal niveau).
- Op zeer korte termijn dient er werk van gemaakt te worden om de Sinaaise sporthal (sportschuur uit 1977) **energiezuiniger** te maken volgens de huidige energienormen.
- Invoeren van **voorrangsregels voor plaatselijke verenigingen** met minstens een jaarlijks een gebruikersoverleg (zoals de afspraken voor gebruik ontmoetingscentrum Ter Beke).
- Er is nood aan een **voetbalterrein van kunstgras** op de site Ter Beke.
- Het **uitbreiden** van noodzakelijke **parkeermogelijkheden** bv. op het terrein van het vroegere KLJ-locatie of het oude voetbalterrein.
- Het **uitbreiden, moderniseren** en actualiseren van de **cafetaria** in Sporthal Ter Beke.

- Het behoud van de bestaande aangeboden sportaccommodaties (voetbalpleinen en Finse piste) met het onderhoud hiervan, en mits aanpassingen/verbeteringen.

Algemeen:

- Betrekken van bestaande sportverenigingen bij de uitbouw van het aanbod en hen stimuleren om samen te werken (vb. bij het organiseren van sportpromotiedag in Sinaai waarop sportverenigingen zich kunnen voorstellen en waarop iedereen uitgenodigd wordt).
- Een blijvende administratieve en praktische ondersteuning van sportevenementen en/of -wedstrijden.
- Het helpen en stimuleren van sportverenigingen bij de uitbouw van het aanbod naar jeugd, G-sporters en mensen van andere origine en senioren toe. Mensen met een beperking moeten, op het vlak van sport- en vrijetijdsbezigheden, ondersteund worden.
- Blijvende ondersteuning en subsidiëring van alle erkende sportclubs, alsook voor het uitlenen van sportmaterialen.
- **Voor het onderhoud van wandel- en fietspaden (of -wegen)** vragen wij om dit op het niveau van “normale doorgang” te houden zodat wandelaars, joggers en mountainbikers vlot kunnen bewegen.
- Blijvend **ondersteunen van de wielervedstrijden** zowel administratief als logistiek (politie, nadar, ...).
- **Het onderzoeken/vastleggen van een gesloten circuit voor jonge wielrenners (Bv. Ius Edg. Tinelstraat, Vleeshouwersstraat, Dries of Dries, Sinaaidorp, Zakstraat, Hellestraat, Hulstbaan?)**
- Ook denksporten en spellenclubs mogen niet vergeten worden.

14. RECREATIE & TOERISME:

- **Aandacht voor de uitbouw van ‘zachte’ recreatie**, met eerbied voor het landschap en het milieu: goede wandel- en fietspaden, hernieuwd gebruik van de kerkwegels, stimulansen om dit zachte toerisme te bevorderen: vb. goede fiets- en wandelkaarten
- **Belangrijk: goed beheerde en onderhouden wandel- en fietsroutes** bv. wegel tussen Sinaaidorp en kerkhof is momenteel niet toegankelijk voor rolstoelgebruikers!
- Het voorzien van enkele **rustplaatsen voor de fietsers/wandelaars** (kleine, groene plekjes, voorzien van picknickbank en vuilbak) langs belangrijke fietsknooppunten of aan een pleintje zullen een meerwaarde vormen.
Mogelijke plaatsen: nieuw fietspad Weimanstraat, kapelletje Hellestraat/Zakstraat, Armentruyenbeek t.h.v. sluis, of hoekje oud kerkhof,...
- **Inventariseren en openstellen van wandellussen** in overleg met de belanghebbenden en i.s.m. bovenlokale organisaties (Provincie, Plattelandsontwikkeling, Schelde-Durme-vallei).
- Doorgang met de wagen door Aarddreef naar pompgemaal voor “vissers met een vergunning”; nu enkel voor plaatselijk verkeer.
- Hoevetoerisme is een vorm van toerisme die vanzelfsprekend vanuit privé-initiatieven ontstaat. Maar zulke initiatieven moeten maximaal ondersteund worden d.m.v. bv subsidies, opname in toeristische brochures, enz.
- Hoeve-recreatie voor kinderen stimuleren en ondersteunen